

8 Οκτωβρίου 2015

Η καθιέρωση του Γ. Βιζυηνού στα λογοτεχνικά γράμματα

/ [Πεμπτούσια](#)

Η μελέτη του φιλόλογου κ. Ηρακλή Ψάλτη σχετικά με τα θέματα της αμαρτίας και της λύτρωσης στο έργο του Γ. Βιζυηνού, από την άποψη της Ορθόδοξης Θεολογίας (προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1h0MwA9>), συνεχίζεται με την αναφορά στη λογοτεχνική του καθιέρωση.

Το 1884 πεθαίνει ο Ζαρίφης -το πρώτο αληθινά μεγάλο δυστύχημα της ζωής του[247]- γεγονός που τον υποχρεώνει να επιστρέψει στην Αθήνα. Δημοσιεύει την ίδια χρονιά στην Εστία το έργο του «Αι συνέπειαι της παλαιάς ιστορίας», «Τὸ σκιάχτρο τοῦ χωραφιού» στο περιοδικό Διάπλαση των Παιδων (Φεβρουάριος), το άρθρο «*Ἡ ελληνική δημοσιογραφία κατά το 1833*» (μετάφραση) τον ίδιο μήνα στην Εστία, ενώ στην εφημερίδα Ακρόπολις την «Πρωτομαγιά». Στην Εστία, επίσης, δημοσιεύει «*Τὸ μόνον της ζωής του ταξείδιον*», στο περιοδικό Διάπλασις των παιδων

τα παιδικά του διηγήματα «Ο κλέπτης» (Σεπτέμβριος), «Ο Τρομάρας» (Νοέμβριος-Δεκέμβριος) και τέλος τυπώνει την διατριβή του (1884).

Την επόμενη χρονιά, το 1885, δημοσιεύει το διήγημά του «Διατί η μηλιά δεν έγινε μηλέα» (Ιανουάριος) στο περιοδικό *Εβδομάς*, και στο οποίο υπερασπίζεται τη δημοτική γλώσσα, παρά το γεγονός ότι ο ίδιος την αξιοποιεί μόνο στους διαλόγους των διηγημάτων του και όχι στην αφήγηση. Υποβάλλει την διατριβή του για *υψηγασία* στη Φιλοσοφική Σχολή και ανακηρύσσεται παμψηφεί υψηγητής. Δημοσιεύει, επίσης, σε δύο τεύχη το *Ψυχολογικά μελέται επί του καλού*, μία κριτική για το έργο του Μαργαρίτου Ευαγγελίδου «*Ιστορία της θεωρία της γνώσεως*» (Απρίλιος-Μάιος) και το σχολικό εγχειρίδιο *Στοιχεία Λογικής*, το οποίο μάλιστα αφιερώνει στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών[248].

Στα 1886 το ενδιαφέρον για το μεταλλείο στο Σαμάκοβο αναζωπυρώνεται - προσπαθώντας να επιλύσει οριστικά το βιοποριστικό του πρόβλημα- και αναζητά χρηματοδότη σε Αγγλία και Γαλλία, αλλά δεν ευδοκιμεί η προσπάθειά του.

Τον Αύγουστο του 1888 δημοσιεύει το άρθρο «Οι καλόγεροι και η λατρεία του Διονύσου εν Θράκη» (*Εβδομάς*), τον Σεπτέμβριο το σχολικό εγχειρίδιο *Στοιχεία Ψυχολογίας* και τον Οκτώβριο το άρθρο «Αι εικαστικά τέχνη κατά την Α΄ εικοσιπενατετηρίδα του Γεωργίου Α΄» (*Εφημερίς*).

Το 1889 αποτυγχάνει στον Α΄ Φιλαδέλφειο διαγωνισμό και το 1890 διορίζεται καθηγητής δραματολογίας στο Ωδείο Αθηνών. Συνεργάζεται με κείμενά του στο «*Λεξικόν Εγκυκλοπαιδικόν*» Μπαρτ και Χριστ, γράφει τα λήμματα της Αναγέννησις, του μουσικοσυνθέτη Βάγκνερ, του μυθιστοριογράφου Βαλζάκ, του Βαλλιστικού άσματος, του φιλοσόφου και πολιτειολόγου Βεκκαρία, του ζωγράφου Βελασκές, του ποιητή Βερανζέρου, της γενέτειράς του, Βιζύης, του ποιητή Βοκκάκιου και του γνωστού Γάλλου διαφωτιστή Βολταίρου[249]. Δημοσιεύει το παιδικό αφήγημα «*Μέσα εις το αμφιθέατρον*» (Σεπτέμβριος) στο περιοδικό *Διάπλασις των παιδων*. Άρρωστος από «*νόσημα του μυελού*» πηγαίνει για λουτρά στις Άλπεις της Αυστρίας. Γράφει επιστολή στον αδελφό του Μιχαήλο, στην οποία αναφέρει το αθεράπευτο και τις εκδηλώσεις του νοσήματός του[250]. Επιστρέφει χωρίς ιδιαίτερη βελτίωση της υγείας του.

Το 1891 δημοσιεύει στην *Εικονογραφημένη Εστία* τα άρθρα «*Αμερικανικά αρχαιότητες*» και «*Κέρκυρα*» (μετάφραση) και το 1892 το άρθρο του «*Ερρίκος Ίβσεν*» (Μάρτιος). Είναι και η χρονιά, το 1892, που εκδηλώνεται το πάθος του για την μαθήτριά του *Μπετίνα Φραβασίλη* (1876-1896) και η ψυχοπάθειά του. Στις 14 Απριλίου του ίδιου έτους κλείνεται στο Δρομοκαίτειο. Από εδώ κάνει και τις δύο τελευταίες του δημοσιεύσεις, το 1894 «*Ανά τον Ελικώνα (Βαλλίσματα)*» (*Εικονογραφημένη Εστία*

) και το 1895 το κύκνειο άσμα του, «Μοσκόβ - Σελήμ», στην *Εστία*[251].

Πεθαίνει στις 16 Απριλίου του 1896, σε ηλικία μόλις 47 ετών, λίγες ημέρες μετά το τέλος των Ολυμπιακών αγώνων της Αθήνας (25 Μαρτίου-3 Απριλίου 1896, με το παλαιό ημερολόγιο) και κηδεύεται με δημόσια δαπάνη. Επικηδείους λόγους εκφωνούν ο *Κωστής Παλαμάς* (1859-1943) και ο *Θρακιώτης Αριστοτέλης Κουρτίδης* (1858-1928)[252]. Συγκυρία τραγική, η *Μπετίνα Φραβασίλη-Παπαγεωργίου*, η μαθήτριά την οποία ερωτεύθηκε, πεθαίνει σχεδόν έξι μήνες μετά τον Βιζυηνό, την τέταρτη ημέρα του γάμου της, στην ηλικία των 20[253].

[Συνεχίζεται]

[247]Κ. Στεργιόπουλου, «Ο Βιζυηνός και το διήγημα» στο *Το Δέντρο* 21-22 (1986)σ.16.

[248]Γ. Βιζυηνός, *Στους δρόμους της λογιοσύνης, Κείμενα γνώσης, θεωρίας και κριτικής*, φιλολογική επιμέλεια Π. Μουλλάς (Αθήνα: Εκδόσεις Μ.Ι.Ε.Τ., 2013)σ.161.

[249]Γ. Βιζυηνός, *Στους δρόμους της λογιοσύνης*, όπ. παρ. σσ.533- 577.

[250]Μ. Φάϊς, όπ. παρ., σσ.156-158.

[251]Α. Andreou, *G. M. Vizyenos: complete bibliography (Prose)* στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

https://www.academia.edu/1240871/G._M._Vizyenos_Complete_Bibliography_Prose_
(Ημερομηνία ανάκτησης: 15-3-2014).

[252]Β. Αθανασόπουλος, «Γεώργιος Βιζυηνός (1849-1896): Χρονολόγιο» στο *Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γ. Βιζυηνού* (Αθήνα: Εκδόσεις Καρδαμίτσα, 1996)σσ.509-519.

[253]Β. Αθανασόπουλος, «Ο τελευταίος έρωτας» στο *Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γ. Βιζυηνού*, όπ. παρ., σσ.67-97, εδώ σ.97.